

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

CAMÍ RAMADER DE MARINA

**Etapa 8: SANTA EULÀLIA DE PUIG-ORIOI – LA BLAVA
BEULAIGUA – SANTA CREU DE JUTGLAR
COLL DE L'ARC – SANT FELIU SASSERRA**

14 d'abril de 2024

NOTA. A la descripció hi ha la totalitat de l'etapa però nosaltres la començarem a Beulaigua.

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Estació de Servei Sant Martí d'Albars. Esmorzar. Sortida cap a Beulaigua.	8 h 45 min 9 h 15 min
Beulaigua. Inici de l'etapa.	9 h 35 min
Santa Creu de Jotglar. Reagrupament.	10 h 25 min 10 h 35 min
La Ramada Encantada. Reagrupament.	11 h 45 min 11 h 55 min
Cal Vinyes. Reagrupament.	13 h 13 h 10 min
Sant Feliu Sasserra. Dinar Sortida cap a Vilanova	14 h 10 min 17 h
Vilanova i la Geltrú.	18 h 45 min

Notes.-

- ** Esmorzarem al restaurant de l'estació de servei Sant Martí d'Albars. Dinarem al restaurant Perot de Rocaguinarda de Sant Feliu Sasserra.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecteu els reagrupaments i **mantingueu sempre contacte visual amb els que us segueixen; si cal espereu-vos**. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, no correu ni aneu massa lents! (Penseu que aneu en grup).
- ** Atenció: Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) utilitzeu només el telèfon **692 620 181** (Isidre Poch).
- ** El vocal coordinador d'aquesta sortida és l'**Isidre Poch (692 620 181)**. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

CAMÍ RAMADER DE MARINA

**Etapa 8: SANTA EULÀLIA DE PUIG-ORIOI – LA BLAVA
BEULAIGUA – SANTA CREU DE JUTGLAR
COLL DE L'ARÇ – SANT FELIU SASSERRA**

14 d'abril de 2024

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

El recorregut d'aquesta etapa el començarem al punt on el carrer Major de Santa Eulàlia de Puig-oriol enllaça amb la carretera BV-4342. Després de fer un tram per aquesta carretera la deixarem per anar cap al poble de la Blava tot passant a frec de l'antiga masia de l'Almató. A la Blava, on hi ha l'ajuntament del municipi de Sant Martí d'Albars, retornarem a la carretera i així passarem per davant de la gran masia la Caseta, situada damunt d'una enorme plataforma de roca natural.

Una mica més enllà tornarem a deixar la carretera i arribarem a Beulaigua, un poble nascut al peu del camí ramader. Un altre tram de carretera ens portarà a la Santa Creu de Jutglar, localitat del municipi d'Olost on hi ha un monòlit que es considera el quilòmetre zero dels camins ramaders d'aquest territori. Després de travessar la riera de Lluçanès remuntarem cap al coll de l'Arç i, vorejant el serrat de la Guineu, arribarem al pla Moixó on hi ha la Ramada Encantada; tot un ramat transformat en roques per una malifeta del seu pastor.

Seguirem per entremig d'un bonic bosc d'alzines i baixarem cap al collet de la Cirera per un tram amb moltes roques i grauets. Més endavant, passarem prop de la pleta de Salelles i per un senderol, encara ple de rocam, arribarem a cal Vinyes. Passat cal Vinyes baixarem cap al riu Bassí, el travessarem per un pas a gual, i remuntarem cap al barri del Carrer de Gafarró on abandonarem el Camí Ramader per anar cap al poble de Sant Feliu Sasserra punt final del recorregut.

Horari		Distància (km)
Parcial	Total	
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa d'avui a l'extrem del carrer Major de Santa Eulàlia de Puig-oriol que enllaça amb la carretera BV-4342 (743 m); hem de seguir aquesta carretera cap a l'esquerra. Passem pel costat d'un pal de senyalització.

Pugem lleugerament; a la dreta hi veiem les naus de l'empresa Textil Font i, més endavant, un xalet.

0:07 0:07 0,420

La carretera gira cap a la dreta; en aquest punt, cap a l'esquerra, deixem les dues branques del camí que va a la casa rural de l'Estrada (749 m).

0:02 0:09 0,565

Deixem un camí a la dreta (745 m) i poc després passem pel punt quilomètric 1. Seguim endavant per la carretera.

0:10 0:19 1,115

Una mica abans que la carretera faci un marcat revolt cap a la dreta l'hem d'abandonar per seguir per un camí que surt endavant per l'esquerra; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (737 m). Baixem; una mica més endavant deixem un trencall a l'esquerra.

0:04 0:23 1,370

Voregem una petita bassa i deixem un trencall a la dreta (715 m). Seguim baixant vers el gran casal de l'Almató que veiem davant.

Passem per entremig de la masia, que ens queda la dreta, i de les seves dependències. Enllacem amb el camí que ve per darrera de la casa i el seguim cap a l'esquerra.

0:02 0:25 1,480

Desemboquem en un camí i el seguim cap a la dreta (701 m). Planegem.

0:03 0:28 1,655

Travessem un camí; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (702 m). Baixem lleugerament per entremig dels camps de Pere Dou amb algun tram de sòl herbós.

0:08 0:36 2,165

Per la dreta s'ens uneix un camí que baixa dels camps (682 m). Al fons, a la dreta, hi veiem Sant Vicenç al capdamunt del serrat del Castell de Lluçà; seguim baixant.

0:05 0:41 2,465

Desemboquem en una pista asfaltada; a la dreta hi ha un pal petit de senyalització (658 m). Hem de seguir aquesta pista cap a la dreta, per anar cap a les cases que veiem davant.

Pugem lleugerament; passem a frec de cal Careta que és la primera casa del petit nucli de la Blava.

0:03 0:44 2,645

Arribem al carrer d'accés a la Blava, poble on hi ha l'ajuntament del municipi de Sant Martí d'Albars; a la dreta hi ha un pal de senyalització (670 m). Hem d'anar cap a la dreta per sortir a la carretera BV-4342 que seguirem cap a l'esquerra.

A la dreta hi ha ca l'Isidre i la petita edificació de cal Setrill; més endavant, a l'esquerra, hi ha cal Ferrer.

0:05 0:49 2,910

Deixem l'accés a cal Sallent a la dreta i poc després un camí que baixa cap a l'esquerra (670 m).

0:05 0:54 3,230

Passem per davant de l'entrada a la Caseta, un conjunt d'edificacions construïdes sobre una enorme llosa rocosa (674 m). En aquest punt hi ha la fita quilomètrica número 4.

0:03 0:57 3,395

Deixem un camí a banda i banda (674 m). El de l'esquerra va cap al Collet tot vorejant una bassa que queda entre el camí i la carretera; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització.

0:03 1:00 3,600

Atenció. Hem de deixar la carretera i continuar per un camí, amb sòl de terra, que surt cap a la dreta; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (671 m).

Deixem un camí que baixa cap al camp de l'esquerra i una mica més endavant un que ho fa cap a la dreta. Planegem.

0:03 1:03 3,775

El camí bifurca; nosaltres hem de seguir per la branca de l'esquerra (670 m). A l'enforcall dels camins, a un nivell elevat, s'hi veu la tanca d'una bassa.

Pugem lleugerament; a la dreta del camí hi veiem restes d'asfalt.

0:02 1:05 3,895

Se'ns separa un camí que puja cap a la dreta (676 m); més endavant voregem unes grans roques.

Fem un revolt cap a la dreta i baixem; davant tenim el nucli de Beulaigua vers on ens dirigim. Més enllà, al fons, hi veiem el santuari de la Mare de Déu de Lurdes, situada dalt d'un turó al costat de Prats de Lluçanès.

0:07 1:12 4,330 **Inici de l'etapa**

A l'esquerra deixem l'accés a cal Ferrer i a la dreta un parc infantil (668 m). Continuem i entrem al nucli de Beulaigua; baixem lleugerament pel seu únic i ample carrer.

Al final del carrer deixem un pal de senyalització a la dreta i seguim endavant per la pista asfaltada que manté la direcció que portàvem.

0:07 1:19 4,745

Arribem a la carretera BV-4342; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (651 m). Hem de seguir per la carretera anant cap a la dreta.

Una mica més enllà la carretera gira cap a l'esquerra tot deixant un camí a la dreta.

0:06 1:25 5,125

Passem pel punt quilomètric número 6 (644 m); a la dreta deixem un camí que va cap a les Goles de Fumanya i a l'esquerra una esplanada.

La carretera travessa el bonic bosquet de Fumanya.

0:06 1:31 5,465

Deixem la carretera per agafar un camí que surt cap a l'esquerra (644 m). Una mica més endavant arribem en una cruïlla al costat d'una torre d'una LAT; hem d'agafar la branca de la dreta.

A l'esquerra tenim una àmplia panoràmica amb la silueta del Montseny al fons.

0:03 1:34 5,650

Retornem a la carretera (645 m). Cap a la dreta surt un camí que va a la Coromina; hi ha un pal de senyalització a l'enforcall.

0:03 1:37 5,860

Deixem l'accés a la finca el Planell a l'esquerra (639 m). Seguim endavant per la carretera.

0:03 1:40 6,075

A l'esquerra comença la tanca de l'empresa Grans del Lluçanès que, en aquesta factoria, es dedica a la fabricació de pellets de biomassa (635 m). Una mica més endavant passem pel punt quilomètric número 7.

0:03 1:43 6,280

Passem per davant de l'accés a l'empresa Grans del Lluçanès i a cal Solanic que veiem, una mica elevat, a l'esquerra (631 m).

0:03 1:46 6,455

A l'esquerra, al peu de cal Solanic, hi ha un gran rocalls (629 m).

Una mica més endavant, abans d'arribar al rètol amb el nom de la Santa Creu de Jotglar, podem deixar la carretera per agafar un camí que va pel seu costat a un nivell inferior.

0:03 1:49 6,660

Enllacem amb la pista que ve de la carretera i va cap al Cap del Carrer, barri de la Santa Creu de Jutglar (621 m); a l'enforcall hi ha un pal de senyalització. Seguim endavant; a l'esquerra deixem la confluència de dos camins.

0:02 1:51 6,780

Entrem al nucli del barri Cap de Carrer pel carrer Nou (617 m). El carrer és ampli i amb sòl de rocallis; baixem.

0:02 1:53 6,875

Arribem al capdavall del carrer (613 m). Hem d'anar a passar pel pont que creua la carretera C-62 que ve de Gironella i va cap a Olost i l'Eix Transversal.

Un cop a l'altra banda del pont voregem un arbre deixant-lo a la dreta i enllacem amb la pista que puja de la carretera C-62. Pugem per la vorera..

Aquesta pista, vorejant xalets, va girant cap a la dreta; deixem trencalls laterals.

Més endavant, ja transformada en el carrer Bonavista, gira cap a l'esquerra i passa a frec d'una llarga nau-magatzem que ens queda a l'esquerra. Entrem al nucli de la Santa Creu de Jutglar; baixem.

0:06 1:59 7,265

En arribar al final de la nau-magatzem se'ns uneix el carrer de la Carena per l'esquerra (620 m).

Més endavant travessem un ampli espai i enllacem amb el carrer Vell que seguim cap a la dreta.

0:03 2:02 7,435

Reagrupament

Arribem al capdavall del carrer; a la dreta hi ha un parc infantil (611 m). Ací el camí bifurca; nosaltres seguim per la branca de l'esquerra amb sòl de terra que va a vorejar la Bassa de la Santa Creu deixant-la a la dreta. Aquesta bassa era un punt important d'abeuratge dels ramats transhumants.

Davant de la Casa Gran, al costat de la bassa, hi ha un monòlit que es considera que és el quilòmetre zero dels camins ramaders de la regió.

Cap a la dreta, un xic elevada, hi ha l'església de la Santa Creu. Pugem cap a l'església, la voregem deixant-la a l'esquerra, travessem un camí que puja del carrer Vell i baixem per anar a enllaçar amb el camí que és continuació del carrer Vell.

0:02 2:04 7,565

Enllacem amb el camí asfaltat continuació del carrer Vell (608 m); el seguim cap a l'esquerra. Baixem; girem cap a l'esquerra tot deixant un camí que baixa cap a la dreta.

0:02 2:06 7,665

S'acaba l'asfaltat i per la dreta se'ns uneix un camí que puja; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (603 m).

Anem baixant per l'ample camí amb tanca per al bestiar a banda i banda; deixem algun camí lateral.

0:13 2:19 8,495

Passem per un tram de sòl cimentat i travessem la riera de Lluçanès a gual pel pas dels Traginers (552 m); un cop a l'altra banda comencem a pujar. S'acaba el tram cimentat.

0:10 2:29 9,020

Per la dreta se'ns uneix un camí (594 m). Seguim pujant però el pendent se suavitza.

Més endavant voregem la tanca d'una granja.

0:07 2:36 9,385

A l'esquerra queda l'entrada a la granja i un camí (608 m). Deixem algun camí lateral.

0:02 2:38 9,515

Per l'esquerra se'ns uneix un camí asfaltat que ve de la Sala (613 m). Planegem.

0:04 2:42 9,760

Deixem un altre camí, amb doble entrada, a l'esquerra (617 m). Pugem lleugerament.

0:04 2:46 9,980

Se'ns uneix un camí per la dreta i passem a frec d'un cobert que ens queda a l'esquerra (630 m). Una mica més endavant deixem una camí a l'esquerra que va cap a la masia el Coll de l'Arç que podem veure a tocar.

0:02 2:48 10,065

Arribem al coll de l'Arç per on passa la carretera B-432 que ve de Prats de Lluçanès i va cap a Olost (629 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra.

0:02 2:50 10,165

Trobem un camí que, procedent de la masia Coll de l'Arç, travessa la carretera (629 m). Ací hem de deixar la carretera i seguir aquest camí cap a la dreta; a l'enforcall hi ha pals de senyalització. Just després de travessar la carretera aquest camí bifurca; hem de rebutjar la branca que puja cap a l'esquerra i seguir per la de la dreta que planeja.

Anem pel mig del bosc; a la dreta hi deixem una petita bassa. Estem vorejant el serrat de la Guineu que ens queda a l'esquerra.

0:04 2:54 10,380

Deixem un camí que surt cap a la dreta pel costat d'un extens camp (627 m). Pugem lleugerament; passem pel costat d'un petit pal de senyalització. Deixem un senderol que puja amb fort pendent cap a l'esquerra i poc després deixem un camí poc fressat cap a la dreta; planegem.

0:04 2:58 10,615

Cap a la dreta surt un altre camí (632 m); seguim endavant.

0:02 3:00 10,700

El camí fa un marcat gir cap a l'esquerra tot deixant un trencall que surt cap a la dreta; a l'enforcall hi ha un petit pal de senyalització (633 m). Travessem una petita fondalada i pugem.

0:04 3:04 10,920

Cap a la dreta surt un camí (644 m). Seguim endavant i travessem un ampli rocallís mantenint la direcció.

0:03 3:07 11,065

Passem pel costat d'un petit pal de senyalització i enllacem amb un camí no massa definit que seguirem cap a la dreta (652 m); hi ha marques grogues. Poc després deixem un trencall a l'esquerra. Seguim endavant per un senderol per dins del bosc.

0:03 3:10 11,170

Reagrupament

A la dreta del senderol hi ha la Ramada encantada (654 m); hi ha pals petits de senyalització. Seguim endavant; el bosc s'esclareix.

0:05 3:15 11,430

Travessem un tram de rocallís (653 m). En arribar al final del rocallís, per la dreta, se'ns uneix un camí poc definit; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització. Seguim endavant per un senderol que en algun punt bifurca però més endavant les dues branques conflueixen.

0:05 3:20 11,665

Baixem per una gran graonada rocallosa (645 m). Seguim baixant amb alguns trams envoltats de roques.

0:03 3:23 11,800

Passem per sota d'una línia de conducció elèctrica (640 m). Passada la línia el senderol bifurca; he de rebutjar la branca de l'esquerra que baixa i seguir per la de la dreta que planeja. Passem per un rocalls.

0:06 3:29 12,110

Trobem una altra bifurcació (625 m). Rebutgem la branca que baixa cap a la dreta per un rocalls i seguim per la de l'esquerra que planeja.

Anem girant cap a la dreta i travessem un rocalls tot vorejant, a una certa distància, l'estació sísmica d'Oristà que podem veure a la nostra dreta. Baixem.

0:04 3:33 12,335

Arribem al collet de la Círrera per on passa una pista (607 m). Hem de travessar aquesta pista i continuar per l'altra banda; a l'enforcall hi ha un pal petit de senyalització.

Passem per entremig d'unes grans pedres.

0:07 3:40 12,725

El camí bifurca; hem d'anar per la branca dreta (595 m).

0:02 3:42 12,830

Anem cap a l'esquerra tot deixant un trencall a la dreta (594 m); baixem.

0:02 3:44 12,935

Desemboquem en un camí; l'hem de seguir cap a la dreta (587 m). Una mica més endavant deixem

un pal petit de senyalització a la dreta; travessem un rocallís.

0:03 3:47 13,100

Arribem en una cruïlla (579 m). Rebutgem la branca que va cap a la dreta pel costat d'un camp, rebutgem branca central que baixa i continuem per la branca de l'esquerra que entra al bosc.

0:03 3:50 13,260

Se'ns uneix un senderol per l'esquerra (578 m). Seguim per dins del bosc.

0:06 3:56 13,580

Per la dreta se'ns uneix un camí (577 m). Baixem.

0:02 3:58 13,685

Desemboquem en un camí transversal (570 m) que seguint-lo cap a l'esquerra ens portaria a la pleta de Salelles. Nosaltres l'hem de travessar i seguir per un camí poc marcat amb el sòl herbós; a l'enforcall, a l'esquerra, hi ha dos pals de senyalització, un de gran i un de petit.

Més endavant el camí es transforma en senderol i tornem a passar per trams de rocallís. Allunyat, a l'esquerra, hi veiem el poble de la Torre d'Oristà.

0:08 4:06 14,095

Baixem per un grauet (553 m). Més endavant passem per una tram de clariana; anem cap a la dreta i baixem.

0:02 4:08 14,200

Desemboquem en una pista que hem de seguir cap a l'esquerra (546 m).

0:03 4:11 14,375

Arribem en una pista que segons el pal de senyalització ve de la Torre d'Oristà (538 m). Nosaltres l'hem de seguir cap a la dreta, en direcció a Sant Feliu Sasserra; anem girant cap a la dreta.

0:02

4:13

14,485

Reagrupament

Hem de deixar la pista que segueix cap a cal Vinyes, una masia que veiem davant, i continuar pel camí que baixa cap a l'esquerra; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (537 m).

Davant tenim la fondalada per on passar el riu Bassí i que haurem de travessar; a l'altra banda, enlairat ja podem veure el poble de Sant Feliu Sasserra, on acabarem l'etapa. Seguim baixant.

0:06

4:19

14,820

El camí fa un marcat revolt cap a la dreta tot deixant un trencall a l'esquerra; a l'enforcall hi ha un pal de senyalització (528 m). Baixem amb fort pendent.

0:03

4:22

15,005

Girem cap a la dreta i deixem un camí a l'esquerra (508 m). Seguim baixant.

0:03

4:25

15,145

Arribem al capdavall de la baixada (500 m); girem cap a l'esquerra i passem pel costat d'un pal de senyalització. Més endavant planegem per un tram de sòl cimentat.

0:03

4:28

15,350

Fem un marcat revolt cap a l'esquerra i travessem el riu Bassí (497 m). Un cop a l'altra banda s'acaba el sòl cimentat; pugem tot fent un revolt cap a la dreta.

0:03

4:31

15,495

A la dreta deixem un camí que va cap al mas la Farigola (506 m); seguim pujant.

0:03

4:34

15,630

Per la dreta se'ns uneix un camí procedent del mas la Farigola (514 m); seguim pujant ara amb fort pendent amb el sòl cimentat.

Més endavant, a l'esquerra deixem un camí i, a la dreta, una esplanada i un pal de senyalització; seguim pujant.

A l'esquerra hi tenim la tanca de la granja de Pere Vila.

0:04 4:38 15,820

Passem per davant d'una entrada a la granja (544 m); seguim pujant pel costat de la tanca.

0:03 4:41 15,975

Arribem al límit de la granja; a la dreta hi veiem una esplanada i cap a l'esquerra baixa un camí (544 m). Seguim pujant tot girant cap a la dreta.

0:03 4:44 16,115

Girem cap a l'esquerra i passem per davant d'un monument dedicat al Sr. Josep Vila (550 m). Pugem i planegem; davant ja veiem el campanar de Sant Feliu a tocar. Deixem un camí a la dreta.

0:05 4:49 16,365

Enllacem amb un camí asfaltat; el seguim endavant (560 m). A l'esquerra hi ha un pal de senyalització.

0:04 4:53 16,560

A l'esquerra deixem l'entrada a una granja (563 m). Seguim pujant.

0:05 4:58 16,810

Arribem al Carrer de Gafarró, un barri separat del nucli de Sant Feliu Sasserra; a l'esquerra hi ha un pal de senyalització (585 m). Ací hem de deixar el camí que seguïem i continuar per un que surt planejant cap a la dreta.

0:04 5:02 17,035

A l'esquerra del camí hi ha una petita capella (590 m). Una mica més endavant, a la dreta, queda cal Marcelino.

0:02 5:04 17,150

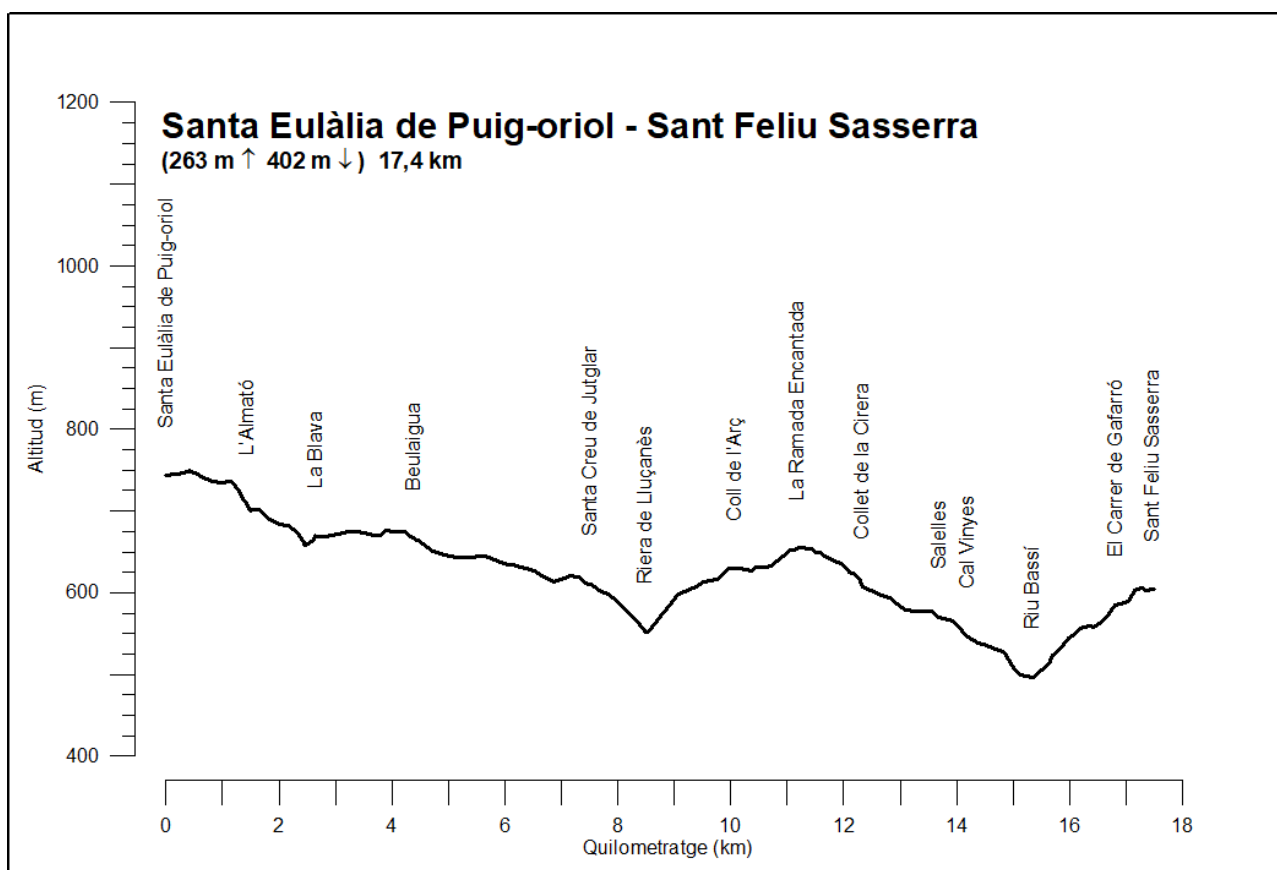
El camí gira cap a l'esquerra tot deixant un trencall a la dreta que puja cap al centre del poble; a l'esquerra hi ha un pal de senyalització (603 m). Planegem pel costat d'una tanca de fusta.

0:03 5:07 17,350

Després de deixar un altra trencall que puja cap al centre del poble arribem a la carretera d'Oristà que hem de seguir cap a la dreta (603 m).

0:02 5:09 17,475

Arribem a la cruïlla de la carretera d'Oristà amb la carretera de Manresa (604 m). En aquest punt acabem l'etapa d'avui.

LA BLAVA

La Blava és una agrupació de masies i cases situades al peu del camí ramader i bastides al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX. Les cases que es poden datar, a través de les seves llindes, del segle XVII són: cal Nofre, cal Fernando, cal Ferrer i cal Lluís, que es reformaren i ampliaren durant els segles següents.

Durant el segle XVIII, coincidint amb un gran creixement demogràfic que es produeix tant a nivell de Catalunya com del Lluçanès, el barri de la Blava s'amplià i s'hi edificaren diverses cases disseminades. D'aquesta època es poden datar les cases com cal Escalé, cal Xalí, cal Xicó, cal Pedrós o l'actual seu de l'ajuntament, així com també cal Parers o cal Sallent; i ja del segle XIX les cases com cal Martí o cal Setrill, tot i que possiblement algunes d'elles puguin tenir un origen anterior.

Fou l'època d'auge de la transhumància de les activitats que d'ella se'n deriven com els hostals o la indústria llanera, així com de l'activitat dels traginers que transcorrien pel camí ral. Cal Ferrer de la Blava era una casa de força renom on hom diu que era el millor lloc on es ferraven els animals dels traginers. El creixement i consolidació del nucli coincideix amb l'època de la remodelació de l'església parroquial de Sant Martí d'Albars i amb el naixement del carrer de Beulaigua.

BEULAIGUA

El nucli o carrer de Beulaigua va sorgir a principis del segle XIX als peus del camí ral de França i del camí ramader. Va ser el pas d'aquest últim el que va donar nom a aquesta agrupació, ja que els ramats transhumants que hi passaven aturaven el seu ramat prop d'unes basses que hi havia a l'entrada del nucli, per a abeurar-hi el bestiar, on també hi havia una pleta o returada els pastors i ramats hi podien passar-hi fins a tres nits.

L'origen del topònim Beulaigua és, doncs, essencialment ramader, com també el fet que una de les cases sigui coneguda com cal Ferrer, ja que el pas dels ramats i dels traginers ofería feina als ferrers que s'emplaçaven al llarg del camí ramader i del camí ral. Una altre fet que demostra que el naixement de Beulaigua va lligat al pas del camí ramader i del camí ral és que la casa més antiga, cal Fadrí, situada a l'entrada del poble, va ser durant dècades seu d'un hostal.

El nucli de Beulaigua és, doncs, una agrupació que va néixer i créixer als peus del camí ramader i del camí ral a principis del segle XIX tal com ho indiquen les llindes dels portals d'accés a les cases, totes datades als primers anys del segle XIX, exceptuant-ne una de 1864.

SANTA CREU DE JOTGLAR

El nucli de Santa Creu de Jutglar forma part del municipi d'Olost i està situat en una carena amb boniques vistes del Lluçanès que separa la vall de la riera Gavarresa de la vall de la riera Lluçanès. Es tracta d'un nucli petit format per dos carrers bastits al voltant dels dos importants camins ramaders que es creuen al poble, i bastits majoritàriament al segle XVIII: el carrer Nou (d'orientació sud-nord) i el carrer Vell (est-oest).

Al nucli destaca l'església parroquial del segle XVIII, que fou lloc on es celebrava el Consell de Jurats del Lluçanès de la Sotsvegueria del Lluçanès, i la bassa de Santa Creu, un punt important d'abeuratge dels ramats transhumants que transcorrien pels dos camins ramaders que conflueixen en aquest lloc i del bestiar de peu rodó dels traginers. Prop seu hi ha la casa Gran, que havia estat una casa de parada de pastors i ramats.

L'església de Santa Creu de Jutglar és de planta rectangular d'una sola nau, acabada en presbiteri i amb una capella per banda, i un campanar de torreta de quatre ulls adossat. La façana principal, orientada al sud, està formada per un portal d'accés emmarcat amb brancals i llinda de pedra motllurada, amb la data de 1733 i una creu intercalada gravats a la llinda. Sobre el portal hi ha una fornícula de quart d'esfera i més amunt s'hi obre un petit òcul.

SANT FELIU SASSERRA

Sant Feliu Sasserra és un municipi del Lluçanès situat a la vall mitjana de la riera de Relat. Limita al NE amb Oristà, al S amb Santa Maria d'Oló (Moianès) i Avinyó (Bages) i a l'W amb Santa Maria de Merlès (Berguedà). Té dins el seu territori l'enclavament de Comesòlibes (al S del poble), del municipi osonenc d'Oristà, i el petit enclavament de la Balma (al NE, a la riera de Basí), del municipi-

pi de Prats de Lluçanès.

El territori té com a eix principal la riera de Relat, a la qual desguassen les de Vilaclara i de Pedrós, i s'allarga vers el SE en un apèndix entre els termes d'Oristà i de Santa Maria d'Oló, fins a tocar de la Riera Gavarresa. El terme únicament comprèn el poble de Sant Feliu Sasserra, cap administratiu. Disseminades arreu hi ha un nombre important de masies, entre les quals destaquen els masos Vallgatina, Vilaclara, Arnaus, Traveria, el Puig i Pujalt.

El poble de Sant Feliu Sasserra (617 m i 622 h el 2006) és a l'extrem E del terme, en una petita serra al carener de la qual s'escampen les cases. Es formà en una antiga carrerada abans molt utilitzada pel bestiar que es desplaçava de les terres lluçaneses al Bages. Conserva cases amb finestrals gòtics, i d'altres amb llindes de pedra datades sobretot al segle XVIII. L'edifici més important és l'antiga Casa del Consell i Jurats del Lluçanès, seu de la sotsvegueria, edifici del començament del segle XVII amb una façana renaixentista, i actualment seu de la casa del comú.

L'església parroquial de Sant Feliu Sasserra fou renovada al segle XI i enriquida al XII amb una portada romànica amb capitells esculpits i arquivoltes. Dedicada inicialment a sant Feliu, Santa Maria i sant Joan, fou reedificada el 1581 aprofitant alguns murs anteriors (la portada quedà en un mur lateral) i aquesta edificació gòtica tardana fou ampliada amb una ampla capella del Santíssim (1881); modernament s'hi feu una nova façana.

En un extrem del nucli hi ha la capella neogòtica de Santa Magdalena o de Sant Salvador d'Horta. El Mas Arnaus té la capella pública de Sant Josep i el mas del Pilar (antic Mas Fàbregues), la de Santa Julita i Santa Bàrbara, aquesta darrera, obra del segle XVII reformada al XIX.

Al poble hi ha la Biblioteca Popular Sant Pere Almató, en honor a aquest monjo dominicà nascut a la població, i també el Centre Interpretació de la Bruixeria.

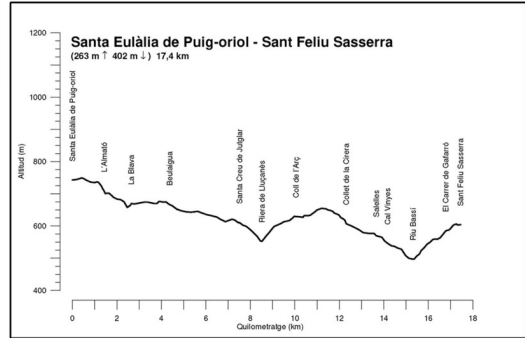
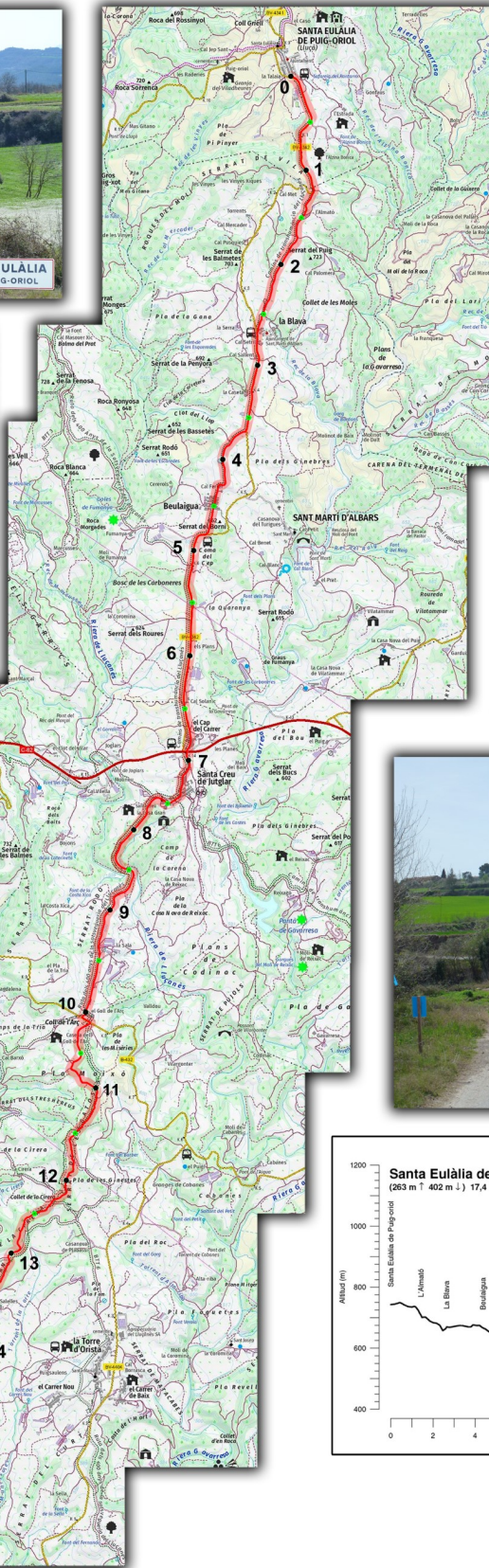
BIBLIOGRAFIA

- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>
- ** Camí Ramader de Marina
<https://camiramaderdemarina.cat/>
- ** La Ramada encantada
<https://turisme.llucanes.cat/visiteu/la-ramada-encantada/>

Agustí Poch, abril de 2024

Sta. EULÀLIA DE PUIG-ORIOI

ICGC Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Etapa 08, 14 - Abril - 2024
Santa Eulàlia de Puig-Oriol- Sant Feliu Sasserra

